

1 TIMOTHY

Paul-hu Timothy jejamade jöhoje.

¹ O asë'e Timothy Paul naro ave jöho jasi örire jajive. Na Iesu Keriso-are apostle jeve ë hesi bëhoho baejavuoromo mare bamavuaje aho God'o noehu ga'i muebejarue aho Iesu Keriso'o ëho jaburo ë muoho bojemë'ëro ëhu'ëro.

² Naro Timothy jasi örire jejamije. Naehu Keriso mae uehorovajëhi jero nasi ijore ijore juvoromo Keriso ëhi mae uehorovanuëro javë'ëro ëhu'ëro ja nasi harihu mae jave. Na nege God Vavuohu'o nosi Bada Iesu Keriso'o ëho jaburo jabesi vavaenimoromo ajamijego maro hi'iranego.

Timothy-hu sareri'e jö ahoröhe jöhoje.

³ Naehu ja'o hiromomo Macedonia sa'are rue'irögoro jasi örire jö bojamijode ë jöe gemuoho majahi'irögoro ë'e. Ephesus amoro ëhi hiromomo a ioro'ioroho darugo'o majëhiromomo uëne: Sareri sareri'e jö röjëhijarujoho vuonugohëjo. ⁴ Hijo miono'o jabesi vavu gö gö jabesi ihe gö gö mevobe va'emu va'arujoho a mami jöe gö gö ëma uehorovoromo atarujoho ëhi jië'e jöemu uehorovarujoho vuonugohëjo. Ëhi uëne. Ëhi jië'e jöemu uehorovë'o-huro ëhuro aëro jöho ma-berohemu beroho'i God-are muoho bogo avoho baejarueje ë hesi bëhoho God-are jöhuremu mae uehorovoromo ëhuro ë muoho baejaruëro jië'ëro. ⁵ Jabuhu ëhi jië'e mu vuonugojöro jaehu majëhi'iranego uavode hesi bëhoho na negadeje jasi ariböviohuro bogo ma-döëremuoho aho uehorovëvo'i a'i mu maemu vae'i nimoromo dë maemu jëvego herovoromo uhohu'o Keriso-are jöho mae uehorovoromo ëhuro aho avoho huë baejëvoröhego. ⁶ A ioro'iorohuro ëhi jië'e mu ma

hesi öroho garaeromo aruëre anumëre ëma jijihoromo jabesi jögoroho ëma berohemu beroharueje. ⁷ Jöho ëhi berohoromo nimoruomajeje mu vaeröhe jögoru hesi öri röjëhijarue ae jioruomoi'iröhëro. Ëhi nimoruomajeje röhu jabumë mu vaeröhe jögoru jö atarue ë hesi bëhoho bogo avoho gavarueje. Bëhoho bogo gavë'e ëma biririvoromo jöho majëhijarueje.

⁸ Iae no gavaruoho mu vaeröhe jögoru hesi bëhi aehu avoho röjëhijë'oho ë jögorohuro ëhuro marëjavuo'ë'e. ⁹ No ave jöhemu uehorovo'ejo. Mu vaeröhe jögoru bamade hesi bëhoho bogo aribövi mahunioho bamë'eje. A'i jögoru ahoruomajohuni hia'i biriri'övoromo jö bogo eroharuohuni o God bijönimoruomajohuni mu sisë vaejaruohuni o God-are mu ijumoruomajohuni sa'are mu sisëhemu uehorovoruomajohuni o vavu muo'amaruohuni vëmu muo'amaruohuni o a ioro'ioro muo'amaruohuni ¹⁰ o a'o magonaho'o öehu jijihanovaruohuni o a'o a'o sihamirovaruohuni o ae gö vajiohehu guduamo ujuoho va'aruohuni o sareri sareri'e jö ataruohuni o court-rerivoromo sareri jö majëhijaruohuni o mu sisë rabe rabe vaeromo God-are mu ma aharuohuni ëhi jië'e ariböviohuni jögoroho bamë'eje. ¹¹ Ëmu ma jö hesi bëhoho God huë mabëhe hijaje a hesi aji röjahuijaje jöhoje. Ëjö hesi muoho huro na bojemadeje.

God-hu Paul-ni vavaenimoromo ajamamu Paul-hu huë mae bæjade jöhoje.

¹² Naro Iesu Keriso nosi Badare örire huë mae uave rabëni huhu nasi muohuni darugo bojemadohuni o huhu na mae uehorovevoromo hesi mure bamevadohuni. ¹³ Urimo naro Keriso-are jöho agoromo hesi aribövioho sisë vaejëvoromo biriri'övoromo hesi muoho ijumo'i ë'o gabe rovodeje röhu huro hesi muoho iae bojemadeje. Huhu nasi jöëni ëhi vavaenimade hesi bëhoho naro

hu bogo mae uehorovoromo nasi mu sisë hesi bëhoho bogo gavë'ego ëhuni ë'adeje. ¹⁴ Vavaenimoromo nosi Badaro huë baejevoromo börömo bëhe ajemiromo uehoro maho huë maho bojemijadeje ë hesi bëhoho no Iesu Keriso'o gemuoro bimumv'ëro javuë'ëro ëhi jië'e uehoro maho huë maho baejaruëro jië'l'ëro. ¹⁵ Iesu Kerisoro sa'are rovadeje sisë aribövioho no baejavuoromo maro ramuo'iröhëni. Ëho jö maego ae aho'obëhe mae uehorovë'oho iae maeje. Sisë aribövi baejavuo'i rovadoho a ioro'ioroho ma-bisemu jëvanovo'i na gemu sisë maho jevë'eje. ¹⁶ Sisë mae jevamu röhu Iesu Kerisoro nani vavaenimadeje. Nani vavaenimade hesi bëhoho ijönö hu mae uehorovoromo ioro'ioremu mae raromo'iröhe aribövioho aho'obëhe jaburo uvoruomoröhego: Urimë'i Paul-ro mu sisë bëhe vae'i hijade höjo röhu Iesu Kerisoro hesi sisëho garomo huni vavaenimoromo hesi vöröho ma-taemorovobe rovade höjo. Ëhu'ëro no garomo uvarue höjo: Kerisoro nosi sisëhu'o garomo noni ëhi vavaenimoromo hesi vöröho ma-taemorovaje höjo. Ëhi uvoruomoröhego ëhuni huro nani vavaenimadeje. ¹⁷ Ëhu'ëro God hu mabëheje. Hu böröme namiromo bövie bise'e muebebe rovadoho ëhi muebe'amobe va'ë'e. Hu bogo guomo'i ioro'ioremu jio'ë'e. Hesi nu ano'oho no bogo gavarueje. Hu gemu börömohoje. Hu ëhi jië'e aëro jië'l'ëro iho maho aji maho hesirohemu jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

¹⁸ Nasi harihe Timothy na ave jöho bojamije. Urimë'i aëro jöe God-aro baeromo jasi mu jögoroho majahuijamu ja'o na'o hejareje. Ëjöe gemuoho naro ja uave ëhuro jabuhu majahuijare jöhemu uehorovoromo biririvoromo Satan'o muorovoromo jö sisëho ahonövo'iranego. ¹⁹ Satan'o muorovoromo jö sisë ahë'iroho Keriso mae uehorovoromo dë maemu jioromo ëhuro biririvoromo

ëhi jië'e muoho vaene. A ioro'iorohuro bogo ëhioho dë maho jio'i a'i dëre herovoromo uehorovoromo uvareje: Ëmuoho sisë hö uvë'i röhu ëma ömareje. Ëma ömë'ëro ëhu'ëro Keriso mae uehorovare muoho ma-ioro'iore gemu ijumoromo boremi'ö barëjareje. ²⁰ A ioro'ioro-hu'o röhu Hymenaeus'o Alexander'o ëhi jië'e mu sisëho vaejë'ejö. Ëhi'amu naro Satan-are övore bojamijodeje huro baejëvego jaburo a'ororomo God-are ihoho bogo ijumoröhego.

2

Ekaresiaehu diehi'oromo God uvene aho röjahiröhe jöhoje.

¹ Röhu jö göho. Jö majëhi'irodoho ave jöho urimo majëhi'ië'e. Ja'o jasi ariböviohu'o jemëro ae aho'o jabesi jöëni uehorovoromo ëninamijë'i böviëni bise'ëni ua gavë'i huë mae uavë'i God-are öroro jöe atonövore. ² Ua gavego ave sa'are a masijohu'o jabesi bëhire riravoromo ave sa'are mu muebejarue ariböviohu'o huro ajëmego jaburo no avoho muebejavuego iro muorovo'oho bövioho bise'oho nosi öriroho bogo rovego no huë mae raro-moromo God gemu uehorovoromo mu maemu vae'iro. ³ Ëhi ua gavë'oho mae jiego God-ro nimajeje ë hesi bëhoho hu baejavuoromo mare ramuaje ahuro jië'ëro. ⁴ Hu nime sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohuro Keriso-are jö maho avoho uehorovoromo ëhuro ijönöho i'uoho bogo bae'i maro va'oruomoröhego. ⁵ Ae aho'obëhe ëhi mare javuoröhego God-hu nimaje hesi bëhoho huro gemuëro sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho muebejavua-jeje. Ae gemu Iesu Kerisoro God'o nosi ririre öroho avohahuajeje. ⁶ Öroho avohahuajëro jië'ëro ae aho'obëhe noni guomorovadeje ëhuro no sisëhu tövavuadoho jio-vahuego no ae aho'obëhe mae raromo'iröhego. Majae eni jiamu noni guomade hesi bëhoho noro ëho garomo mae

uvoröhego: God-ro no ae aho'obêhe maro ramuo'i nima-jêjo. ⁷ Èjôho naro ae majêhi'irodego êhuni God-ro apostle bamevadeje. Na bogo sarerami'i jô mae majahije. Huro apostle bamevadeje naro sa'a ioro'ioro rajoho røjêhiromo uê'irodego: Ave jôho mae jiaje mae uehorovorêjo.

⁸ Êhuni na nege dinö'e dinö'e gagovoromo God rajahijê'iroho ama'oho jaburo nu huê'e iro muorovo'e jôho bogo uehorovo'i uehoro maemu baeromo God-are örيره jôe atonövoröhego. ⁹ O na nege magonahoho jaburo simane mae uehorovoromo niögohoho avoho ruhoruromo'iröhego. Avoho ruhoromo bogo sinoho nimorohoromo moni börömohoho bu'öromoho niögohoho nieniaho bövioho bise'oho aho'obêhe imo'amoromo io'amoromo sinoho simano uoho avohorovo'i a'i uehorovo avohoromo niögohoho io'amoromo ¹⁰ mu mae vaeröhego nege. Magonahehu majêhiromo uêruomê'oho: No God rajahijarue magonahe javuajê uvê'oho jabuhu êhi jiê'e mu vae'iröhohoho iae maeje. ¹¹ Gemuore gagovoromo God-are jô hejê'oho magonaho ömo'ömohuro jörume mataemo raromoromo ma-jöhuremu heruomoi'. ¹² O magonahehu simano vaeromo ama'i jabesi örيره churchre jô røjêhijê'oho êhi jiê'e muoho Paul naro ahajeje. Jörume raromê'oho iae maeje. ¹³ Êhesi bêhohoho urimohoho God-ro aevo'ioho Adam bamoromo evare ijönö Eve bamedahe. ¹⁴ Satan-ro bogo Adam sarerami'i a'i magonahoho sareramamu huro uvadeje: Mae höromoho God-are jôho ahahadeje. ¹⁵ Iae êhi jiadeje röhu magonaho ömo'ömehu God-are örيره mae uehorovoromo ae huê baejêvoromo God-hu nimaje muohemu vaeromo mataemo raromoromo êhi jiê'e mu ma biririvoromo vaejê'oho God-ro ajêmi'ê'e. Ajêmiromo gêröhe jabuhu aboji harihu'orahamu gêvê'iroho êhi jiê'e mu ma vaejarue magonahoho baejêvoromo maro bamêvo'ê'e.

3

Ekaresia muebejēvarue aribōvi jabesi jōhoje.

¹ Aëro uvarueje: Aehu ekaresia muebejēvo'i nim'oho mu mae bae'i nimoruomaje jōjo. Ēhi atoruomaje jōho iae maeje. ² Röhu ekaresia muebe'amo'ië'iroho ěhi ě'ië'e a hesi ihoho ma-maemu jio'iro. Magonahe magemu masu'iro. Simane sasohoromo mae uehorovoromo taemo hi'iro. Ae osare sōjēvo va'oromo nihudēgaje ae jio'iro. Jōe avoho rōjēhijaje ae jio'iro. ³ Nadi vōrō'e jovoho iromomo simanoho sisērē'iro. Nadi vōrō'irae'i ma-u'emu jō sanu'e majēhiromomo muoho vae'iro. Nadi iro muorovo'oho vae'iro. Nadi moniemuoho uehorovo'iro. ⁴ Hesi osare raromarue aganoho avoho muebejēvo'iro. Avoho muebejēvoromo aboji harihu'oho avoho rōjēhijego jaburo hesi jōho ejahoromo mu maemu vaeruomo'iro. ⁵ O hesi osare raromarue agano bogo avoho muebejēv'oho hu diehi'oromo God-are ekaresiaho muebejēvo'ē'e. Bogo eni jio'ē'e. ⁶ O i'e aevoromo Keriso mae uehorovade aho ekaresiaho nadi muebejēvo'iro. I'e aevoromo mae uehorovade aehu ekaresia muebejēv'oho nani hu hesi sivue uehorovoromo uvo'ē'e: Na a bōrōme jevē'ego ekaresia muebejēvaje mure bamevare hōromomo Šatan-are guare beva'ē'e. ⁷ A'i God-are jō bogo hejē'e aribōviehu mu bae'irōhe a mae uehorov'oho ěhi jiē'e ahuro ekaresiaho muebejēvo'iro. O hesi ōrire bogo ma uehorov'e ekaresia ěma muebejēv'oho hesi ihoho sisērē'iramomo Šatan-are guare be'ē'e. Ekaresia muebejēvarue aribōvi jabesi jōho ěhije.

Ekaresia ajēmarue aribōvi jabesi jōhoje.

⁸ Röhu ekaresia ajēmijarue aribōvi jabesi jōho ěhi gemuohoje. Taemo raromo'iro. O nadi jōho huoto-huotovo majēhi'i. Nadi vōrō'e jovo bōvioho ue'aho'i.

Nadi moniemuoho uehorovo'iro. ⁹ God-hu rōjahuijade jōho uhohu'o mae uehorovo'iro. ¹⁰ Mure bamēvo'iē'iroho urimo jabesi muoho diehi jiajoho gēre. Eni jēvamu gēvē'oho evare muoho aevoromo vae'iro. ¹¹ O jabesi magonahoho ēhi gemuoho ma-taemo raromo'iro. Nadi ae gō jabesi jō sisēho atemu ato'irōgoro a'i simane sasohoromo mue aho'o avoho mueberuomo'iro. ¹² O ekaresia ajēmijarue aēro magonahe ma-gemu masuromo aboji harihu'ohu'o jabesi osare raromarue agano ioro'iorohu'o avoho muebejēvo'iro. ¹³ Ekaresia mae ajēmijē'oho jabesi ihoho mae jēvo'iramu ēhuro biririvoromo Iesu Keriso mae uehorovarue jōho ae ma-sama'e majēhinōvo'ē'ō.

Paul-hu jōgoru Timothy-are ōrīre jajivade hesi bēhohoje.

¹⁴ Na nege ma-burēro ō'irovo. Rōhu naehu jajivaje hesi bēhoho ¹⁵ naehu ōrisanuovoromo bogo vejō'oho ō'amu gevē'oho jero ē jōho adahoromo uehorovoromo uvo'iranego: Noro ēhi'oromo God-are agano ōmo'ōmohu'o gemu mae raromoromo muoho avoho vaejarue hōjo. Iae God-are aganoho no daruge jiē'e ae God-are ekaresiae javue. God-are ekaresiae javuē'ēro dioho'o bōnu'o javuo ma'enegro bibivajēhi noro God-are jō maho ēhi ma'eno titimoromo avoho muebejego ēhi jiemu jiajeje. ¹⁶ God-hu rōjahuijē'ēro noehu mae uehorovarue jō hesi bēhoho bōrōmo maeje. Ae aho'o iae no ēhi uehorovarueje. Ējō hesi bēhoho aviajeje.

Hu a sine jioromo a nuniro rovade hōjo.

Hu mae jiaje jōho God-are Aru'ahohuro hu ajamiromo no rōjahuijade hōjo.

Hesi nu ano'oho aneraēro gavare hōjo.

Hesi jōho sa'ae gōro gōro aēro aevoromo hejare hōjo.

Hesi jōho ave sa'are aribōviahuro mae uehorovare hōjo.

Ō'idōre ajiomoromo hesi ajoho baejade hōjo.

4

Ijonö aehu Iesuare jö ma vuonugo'i sareri'e jö majëhi'iröhe jöhoje.

¹ Röhu God-are Aru'ahohuro sama'e uövuë'eje: Majae ijönö aëro God-are jö mae uehorovaruoho vuonugo'irögoro Satan-are aru'aho ömo'ömohuro sarerëmil'iramu mae höromo jabesi jö sisëho ejëhoruomo'ajëjo. ² Satan-are aru'aho sisëhuro jabesi sareri'e jöho bojëmil'iramu sareri sareri'e ariböviohuro jöho baeromo sisë diehi diehi vaejaroho jabesi dë vövöbajo'o uhuroho bogo herovo'i ae ma-sarerëmiromomo majëhiruomo'ajëjo. ³ Majëhiromomo uëruomo'ajëjo: Nadi magonahoho masu'amorëjo. Ie gö gö nadi ue'ahorëjo. Èhi uëruomo'ajëjo röhu ë iohu'o God-ro bamadeje ëhuro Keriso mae uehorovoromo hesi jö ma gavarue aribövioho noro hesi örire huë mae uaromo ë ioho ue'aho'iröhego. ⁴ Èhesi bëhoho God-hu iruno'o bövi bise'o bamadoho iae mae jio'ame. Èhuni no bogo uvo'ejo: Sisë höromo juahovo'ejo. A'i noehu i ujuohoromo God mae uaromo ë i ijë'oho maeje. ⁵ Èhesi bëhoho no God-are jö adahoromo gavaruohuro uvarueje: God-ro bövioho bise'oho bamade höjo. Èhi uvoromo hesi örire jö atoromo ijë'oho ëhuro uvarueje: God-ro bamahuël'ëro ijaruoho iae mae höjo.

Timothy-hu Keriso-are mu avoho vaeröhe jöhoje.

⁶ Ejöho Christian aganoho majëhijego heruomo'iro. Ja ëhi ë'l'ë'oho Iesu Keriso-are mu vaejanue a mae javo'ë'e. Èhuro no ga'ejo noehu mae uehorovarue jö ma jaehu ebe rovanoho ja ëho uehorovoromo birire baej'e javo'iramumu. ⁷ O simano sisërëromomo God bogo uehorovë'e ëma atarue jöho nadi ejëhone. Nadi ejëho'irögoro biririvoromo God-hu nimaje muoho sivochemu sivohebe va'one. ⁸ Noro sino haho'o hesi muoho sivohe avohë'i ë'o gabe

va'arueje ěhuro nosi sinoho biririvavuo'iröhego. Ěhi ě'ě'oho ěhuro no ma-bisemu mae javuo'ě'e. A'iro God-hu nimaje mu sivoho avoho'i ě'o gabe va'ě'oho ěhuro maběhe javuo'ě'e. Ěhuro jaruvoho mae raromaruěero ijönöhu'o ěhi gemuoho raromo'ejo. ⁹ Ěho jö maego ae aho'oběhe mae uehorově'oho iae maeje. ¹⁰ Noro ěhi mae raromo'iröhěni ěhuni no biririvoromo sivohoromo God-hu nimaje muoho vaejarueje ě hesi běhoho God darugo'e aěro jiě'ěro no ajamuijěro mae uehorovaruohuni. Hu sa'ae aho'oběhe ajamuaje aeje. Mae uehorovarue aribövioho no mare bamavuaje aeje. ¹¹ Ěhi jiě'e jöho ae bojěmiromomo ě hesi öroho röjěhinövone. ¹² Ja a i'e jave röhu nadi simano sisěrějě'e muoho vaejego aho uvoruomoiro: Timothy asisö'ěro jiě'ěro hu muoho bogo avo'avoho vaejaje höjo. A'i jero jö mae jövoromo mu mae vaeromo ae huě baejěvoromo God mae uehorovoromo avoho taemo hijego aěro jasi muoho garomo uvo'iro: No'o ěhi ě'ějarějo. ¹³ Jero ěhi'oromo God-are jöho aěni adahoromo jögore měmiromomo öroho röjěhiromomo ěhi ě'i hijego evare na ö'iro. ¹⁴ Mu vae'irane suvuro God-hu bojamadoho nadi u'uho'i ma-biririvoromo muoho vaene. Ěhesi běhoho urimě'i ekaresia muebejěvarue a duvahohuro övoho simanore bamahamu evare aěro jöho God-aro baeromo mu vae'irane jöho majahijamu ěhuro ě suvuroho baejaneje. Ěhuni ěho avo'avoho mueberomo muoho vaene. ¹⁵ Ěhi jiě'e muohuremu uehorovoromo biririvoromo vaenövone. Ěhi ě'ě'oho ěhuro ae aho'oběhe ga'ě'ö jero muoho avoho vaebe rue'iramu. ¹⁶ Jasi arijo'arije avo'avoho mueberovoromo God-are jöho avo'avoho röjěhine. Ěhemu vaenövone. Ěhi ě'ě'oho ěhuro maro javoromo jasi jö hejarue ariböviohu'o maro jěvo'ě'e.

5

Timothy-hu ekaresia ae magonahe diehi jögoru mëmi'iröhe jöhoje.

¹ Röhu ga'irane a duvahehu mu sisé'i vaejamu jaehu jögoru majëhijë'oho nadi jö giagia'oho majëhi'i ma-sanu'e vavu majaharuëhi ëhi majëhine. O a i'o jögoru mëmë'oho ö majëhijaruëhi ëhi mëmine. ² O magonaho duvaho jögoru majëhijë'oho vëmu majëhijaruëhi ëhi majëhine. O magonaho i'o jögoru mëmë'oho ma'ino majëhijaruëhi ëhi jië'e jö mahemu mëmi'i jöe gö gö nadi uehorovoromo majëhine.

Magonaho doru jabesi jöhoje.

³ Röhu magonaho doru jabesi jöho. Magonaho doru agano rumo'ëro jië'ëro huë ma baeröhe öri bogjië'oho ëhi jië'e magonaho doruoho jero rajëhiromomo ajëminövone. ⁴ A'i magonaho dorue aboji harihu'e o hijo ömo'öme jëvë'oho ë ariböviohuro ave muoho avo'avoho uehorovo'iro. Jabesi agano maho urimo avoho muebejëvoromo ëhuro jabesi vëmu vavuehu hijo ömo'ömehu ajëmarëhi ëhi jaburo mana ajëmi'iro. Jabesi mu ioro'ioroho ijönö jio'iro. Ehi jië'e muoho God hu nime. ⁵ A'i magonaho dorue agano rumo'ëro jië'ëro jabesi sivu mueberovë'iroho ëhi jië'e magonahohuro uvoruomajeje: Hesi God-ro ajëmi'ajë uvoromo ëhuni vahie majae jene God-are örire jöe jövoromo ua'i hijajeje: God jero ajemego na mae jevajo. ⁶ O magonaho doruehu jabesi sinohemu uehorovë'oho ëma jijiharuëro ije jahosi'e jiajëhi ëhi jëve. ⁷ Ehi jië'e jöho majëhijego ejahego jö sisëho bogojio'iro. ⁸ Ae rahu hesi ö mueno'o bogo ajëmi'jë'oho o hesi agano mahu'o ëhu'o bogo ajëmi'jë'oho ëhuro God mae uehorovarue jöho vuonugoromo God-are jö bogo hejë'e aribövioho iosirëmiromomo hu sisë bëheje.

⁹ Ekaresia ariböviehu magonaho doru muebejëvo'i jabesi iho jajivo'ië'iroho vadune aho'o 60 baejë'e jabesi ihohehu jajivo'amo'iro. O barue ma-gemu masuvë'oho ëhi jië'e magonaho doru jabesi ihohehu jajivo'amo'iro. ¹⁰ O magonaho dorue mu mae vaejamu ëhuro jabesi iho mae jië'oho ëhuremu ihoho jajivo'amo'iro. Aboji harihu'e avoho muebe'amobe rovë'e jiego ae i'e rovamu ajëmiromo nihudëgo'i arijë'e jiego Keriso-are aribövioho huë baejë'e jiego huë vavaeni'e aribövioho ajëmijë'e jiego mu mae bövie bise'e vaeruomë'e jiego ëhi jië'e magonaho doru jabesi ihohuremu jajivo'amo'iro.

¹¹ A'i magonaho i'e doru jioruomë'oho nadi ëhi jië'e magonaho jabesi ihoho jajivoromo muebejëvone. Ëhesi bëhoho magonaho i'ohuro dëre uehorovoromo ri'öromo Keriso vuonugo'irögoro sionoho iore bamo'i nimarueje. ¹² Ëhi nimoromo ëhuro urimë'i Keriso mae uavare jöho ahego ëhuro jabesi ihoho sisërejajeje. ¹³ Röhu göho magonaho doru i'ohuro mue bijönibijiohoromo osare osare ma-raromobe jijihajeje. Röhu bogo ëhemuoho ömo'i mu sisë gö'o döre vaejarueje. A jöho ëma atobe a muoho ëma ahobe jijihajeje. No bogo atarue jöho ë magonahoho jaburo atoruomajeje. ¹⁴ Ëhi jië'ohuni na nege magonaho doru i'ohuro röhu maho sionoho barue masu'amoromo aboji harihu'e vaeromo osaho avoho muebenövoröhego. Ëhi ë'ë'oho ekaresia bijönimarue ariböviehu jö sisë ato'iröhoho bogojio'ë'e. ¹⁵ Na ëhi uavaje hesi bëhoho magonaho doru i'o ioro'iorohuro Keriso-are jöho vuonugo'i Satan-are örire va'ë'ego ëhuni uave. ¹⁶ O Christian magonahe rahu hesire magonaho doru jië'oho huro ajami'iro. Ajamijë'oho ëhuro ekaresia aribövioho bogo madomadëgo'iramu agano rumo'e magonaho doru ajëmi'iröhoho eni jëvo'ë'e. Magonaho doru jabesi jöho ëhije.

Ekaresia muebejarue a duvaho jabesi jöhoje.

¹⁷ Röhu a duvahu ekaresia muebejëvarue jöho jajo'ie'e. A duvahu ekaresia avoho muebejëvamu ekaresia jabuhu mabëhe rajëhiromo suvoro bisemu bövie mana bojëmijë'oho iae maeje. O a duvahu biririv- oromo ekaresia avoho muebejëvoromo röhu göho God- are jö majëhiromo bëhi röjëhijarue ëhi jï'e aribövioho börömo mae uehorovëvoromo mana bojëmijë'oho iae maeje. ¹⁸ Suvoro bojëmi'iröhe hesi bëhoho ë hesi jöho God-are surire uhu'e uvë'eje: Jasi mu vaejahaje miehu jasi mu vaejahoromo i hörehu sa'ijovobe juvë'oho hesi jö'oho nadi tugohahego hu juvoromo hesi manaho baeromo huhu hörehu sa'ijovaje i vitu vituoho ibe juvo'irajo. Ëhi jï'oho miohuro ëho hesi manae bae'a'ajëjo. O God-are surire jö göho ëhi uvë'eje: Ae rahu mu vaeromo mana baejë'oho iae mae höjo. ¹⁹ O aehu ekaresia muebejëvaje a duvaho hesi jö sisë ja majahijë'iroho ae gemuehu majahamu hejë'oho nadi ejahone. A'i ae niö'i o ae niö'i gemu jabuhu a duvaho hesi mu sisë jabesi hia'ehu heromo nunehu gavë'ëro jasi örire majahijamu hejë'oho ëhuremu ejëhone. ²⁰ Hu sisë jï'oho ekaresia aribövi jabesi nunoro jögore bojamego avoho uehorovo'i ëhuro a ioro'iorohuro ëho garomo juhuonivoromo bogo ëhioho ë'iröhe.

²¹ Ëjöho börömeje. God-are nunire Iesu Keriso-are nunire God-are anera jabesi nunire naro ja uave ejeho'iranego. Ejehanuevaro mevo ga'irane a duvaho jabesi jöho diho mae diho sisë jiamu gavë'iroho nadi ma-urimoho uvone: Iaho mae höjo o iaho sisë höjo. O nadi a duvahu jasi aemo'aemoho sanu'e jöho majëhi'i a duvaho ioro'iorohu darugo'e jöho majëhi'i a'i ma-uehore gemu baeromo a duvahu aho'obëhe majëhinövone. ²² O ae göehu ekaresiaëni mu börömo vaeröhego övo simanore bamaho'ie'iroho nadi ma-majioho övoho simanoroho bamahone. Ëiahuro

mu sisë vaejego ae niö'i jemesi ihoho sisërëjëhojööni uave. Nadi ëhioho ë'irögoro ma-avoho mueberovego sisëho bogojavo'iro.

²³ Röhu dëre guomo guomo baejavo'i hijajohuni nadi jovemuoho i'i wine jovohu'o ma-bisemu ijego ëhuro dëho mae javo'iro.

²⁴ Amo jaehu ekaresia jabesi mure bamëvo'ië'iroho jabesi muoho avoho garomo evaro bamëvone. Èhesi bëhoho a ioro'iorohuro ma-va'orahoro mu sisë vaejaruëro jië'ëro jabesi mu mevo'irane ë hesi urimo ga'a'anue jabesi sisëho ma-va'orahoro jio'iramu muroho bogo bamëvo'anue. O a ioro'ioro jabesi sisëho subirö'öj'ëro jero jabesi muoho mevo garomo evare ijönö ga'a'anue sisë jioruomo'iramu muroho bogo bamëvo'anue. ²⁵ O mu sisë urimo gö subirö'ö'i gö va'orahoro jië'ëro ijönö aho'o ma-va'orahoro jiajëhi mu maho ëhi gemuohoje. A ioro'iorohuro mu maho ma-va'orahoro vaejarueje. O mu ma ioro'ioroho subirö'öj'ëje röhu ijönöho bogo subirö'ö varijënoho jio'ë'e.

6

A jabesi muemu vaejarue aribövi jabesi jöhoje.

¹ Röhu jö göho a masijo jabesi darugoremu raro-moromo jabesi muemu vaejëharue aribövi jabesi jöhoje. Èhi jië'e ariböviohuro a masijoho mae uehorovëvo avohoromo muoho vaejëhego God-are ihohu'o Keriso-are jöhu'o aho bogo sisë'ioho ato'iro. ² O jabesi a masijoho Keriso mae uehorovarue aribövie jëvë'oho mu ariböviohuro nadi uvo'iro: Nosi a masijoho ma-Christian ö mueno'ëro jëvë'ëro bogo masijoho hö uvoromo muoho ëma sisë'i sisë'i ömo'iro. A'i uvoruomo'i: Nosi masijoho

jabumë Keriso mae uehorovarue aribövie noehu rajëhijaruoho jëvajëjo. No ëhi jië'e aribövioho ajëmijarue hö uvoromo jabesi muoho avo'avoho vaejëhoruomo'iro.

Keriso-are jö vuonugo'i sa'a hesi jöemu berohemu beroharue mu sisëhu'o ave sa'a hesi inömo bae'i ëhemu uehorovarue mu sisëhu'o ë mu sisë niö'i hesi jöhoje.

Ëhi jië'e jöho jero ae röjëhiromomo uë'i hijego muoho avoho vaeruumo'iro. ³ Aehu jöe gö röjëhijë'oho sisëje. Jöe gö röjëhiromomo nosi Bada Iesu Keriso-are jö mahu'o God-are mu diehi avoho vaejarue jöhu'o bogo ejë'oho ⁴ hu simanoho bogo uehorovë'e ëma uvajeje: Na a böröme jëvajëjo. Simane sisërëromomo nimajeje bëhi rumo'e jöe gö gö ëma nahoromomo jö aho'ahëmi'i. Röhu ëhi jië'e jö berohemu berohamu hejë'oho ëhuro aëro sarerivoromomo uvoruumajeje: Nuni aji'e jöho jabumë diehi'oromomo bae'i no bogo baejare höromomo jabesi örire dë vörönimoruumajeje. Dë vörönimoromomo iro muorovo'e vaeromomo ae göëro gö hesi örire agoromomo ae göëro gö hesi örire sisë uehorovoruumajeje. ⁵ O uehoro sisë baeromomo God-are jö maho vuonugo'i irovorumajeje. Irovoromomo sarerivoromomo uvoruumajeje: Noehu God-are muemu uehorovo'iröhe hesi bëhoho aviëhi höjo. Noro inömomoho bövioho bise'oho ujuohoromomo ëhuro maro raromolejarëjo.

⁶ Iae mae. God-are muemu uehorovë'oho iae maro raromarueje. Ëhesi bëhoho God-are muemu uehorovoromomo röhu bogo gö'o gö'oho bae'i uehorovo'i a'i uvë'oho: No eni javuajë uvë'ohuro ëhuro maroho raromarueje. ⁷ Vëmehu rahavuare majaroho evaroho inömo rumo'e ma-övemu rovarëje. O vuovoröhe majaroho ëhu'o ma-övemu va'ejo. ⁸ Röhu iruno'e o niögu suhi'e javuë'oho ëhuro uehorovoromomo uvo'ejo: No eni javuajë uvoromomo bogo gö'oho bae'i ëhemu uehorovo'ejo. ⁹ A'i a ioro'iorohuro inöme bövie bise'e marohë'e mae

bae'li ëhuremu uehorovoruomajeje. Ëhi jië'e aribövioho Satan-ro dinëmijego buororo rumo va'anovego buorëro taemëvanovego dë vövöbajo'ere ri'öromo simane sisë'i uehorovoromo mue gö gö nimoromo sisërërovo barëjarueje. ¹⁰ Moniemu gemu uehorovë'oho ëhuro mu sisë aho'obëhe baejarueje. Ae göëro moniemu nimo avohoromo ëhuro Keriso-are jöho rumonimobe va'ojuvo va'o vuonugo'i huë vavaene gö baeruomë'eje.

Timothy-hu mue gö gö vaeröhe jögoru Paul-hu jajivadohoje.

¹¹ Röhu ja God-are ae jave. Ëhuni ëhi jië'e mu sisëho nadi gavanovone. Nadi gavanovo'i ma-mu maemu vaeromo God-are muoho nimoromo hesi öroro mae uehorovoromo ae gö huë baejëvoromo biririvoromo muoho vaeromo sanu'e jöho majëhinövone. Ëhi jië'e muohuremu vae'i nimonövone. ¹² Aehu ajajovoromo göehu gö iosirëmi'i biririvaje ëhi jië'e mu maho baejë'e jave. Ëhuni God mae uehorovoromo jasi daruge aho'o bojamiromo biririvoromo mu maho vaenövone. Muoho vaejë'i ijonö ioro'ioeremu maro hi'irane öroho ëhuremu uehorovone. Urimë'i jaehu mae uehorovanue jö ae aho'o jabesi nunire huruoho majëhijanevare evare God-ro ja uavadeje ëhi maro hi'iranego. Ëjöhuremu uehorovone. ¹³ Röhu naro God-are nunire Iesu Keriso-are nunire ave jöho majahi'ie'e. God ae aho'obëhe darugo bojamuego raromarue ahoje. Iesu Keriso Pontius Pilate-are nunire namiromo hesi jö ma-maemu huruoho majahijade ahoje. Ëae niö'i jabesi nunire ave jöho majahi'ie'e. ¹⁴ Jögoru hejanoho avo'avoho ejego aho jasi jö sisëho bogo ato'iro. Ëhi ebe va'one ijonö nosi Bada Iesu Keriso rovego garöhe. ¹⁵ Iae hu rue'iramu no ga'ejo A Böröme God-hu nimaje majare. God hu ma-maro hiromo huro gemuëro börömo mae namijë'ëro masijo vaeruomaje ae aho'o iosirëmiromo

hu gemu dörohoje. ¹⁶ God gemu hu bogo guomo hesije. Hu aji börömorohijë'ero hesi bëhiroho no bogo va'o hesi javue. Aho hu bogo ganövä'ëro ëhi bogo ganövo'ejo. Hesi iho börömoroho darugoho ma-ëhi jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

¹⁷ Röhu ave sa'a hesi bövi bise'o marohë'e mae jëvë'e aribövioho uëne: Nadi jemesi inömo ho bövioho bise'oho uehorovoromo döroho bamorovorëne. Nadi uvorëne: Na inömo marohë'e jevajohuro ëhuro mae jevo'ajëjo ë hesi bëhoho inömo ho ma-jahuri jiaje inöme jiaje. A'i uvorëne: Hesi God-ro ajemi'iramu mae jevo'ajëjo. Ëhesi bëhoho huro bövie bise'e suvuoramui avohajeje huë mae javuoröhego. ¹⁸ O uënego jaburo mu mae vaeruomoi. Huë baerovarue mu hesi öroho marohë'e mae jëvo'iro. Öve sasohoromo suvuore ë'iro. ¹⁹ Ëhi ë'ë'oho suvuoro maho ö'idöre rune vae'ë'ö ëhuro maja viture ma-maroraromoi'iröhohuni. Ëhuro ruaho'amoromo bogo madöemuoho mae raromoi' dë vövöbajo'o uhohu'o maroraromonövo'ë'ö.

²⁰ Röhu Timothy God-ro hesi jöho bojamadeje jero muebe'iranego. Ëhuni ë jöhemu avoho uehorovoromo ae majëhinövone. A'i God rumo'e sareri sareri'e jöho nadi gavanovone. O aehu God-are jö ahoromo jö i'o barueromo sarerëmiromo uëvë'oho: Aveho nuni aji'e jöe hö uëvë'oho nadi gavanovone. ²¹ Ëhesi bëhoho ae göëro ëhi jië'e jö i'oho uehorovoromo God-are jöho vuonugë'ego ëhuni uave.

God-ro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

God-are Jögoru I'oho

The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ömie (Omie)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 Feb 2018 from source files dated 20 Jan 2018

a68769b4-6180-5825-a17e-676d8f6a7efa